

An American newspaper, printed in the Windish language, promulgating American ideas and principles to liberty loving Windish race
Published every Friday

AMERIKANSZKI Szlovencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Nájvékse i nájbole razsürjene vendzke novine vu Zdrúzsni Drzsélaj, steri vszáki réd vu Ameriki zsvoucsi vendov szlisnoszti szlúsi.

Szhája vszáki pétek

VOL. VII. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN.

AUGUSZTUS 26, 1927.

No. 34.

VSZÁKI PÖRGAR NAJ REGISZTREJRA

Priblízšavažo sze jeszšenzka odeberanya, pri sterój príliki sze znouva odeberéjo rázloesni esesztnické na rázloesne znamenite szlúzsbe. Nisterni szo nazáj odebráni, nisterni pa na novú prídejo notri. Voutajoucsi pörgarov gordánye je, naj dobro prevágajo prvle, kak doli dájo szvoj voutom.

Registrácie dnévi szo: Szeptember 1, 6, 17. Kandidátov odeberanye szeptembra 20-ga, v-tork bode.

Vszáki pörgar naj za duzsnozšt drži zsviveti z-szvojim pörgarszkim jusom. Vszáki naj vouta! Vouta pa szamo tiszti lehko, steri regisztrejra, záto naj nisece nezamúdi regisztrejra i county tax plácati pred regisztrációj, pri sterój príliki more pokázati reszit, ka je plácáo county tax.

Vszáki naj na tisztoğa pártá baloti regisztrejra, na steroga pártá kandidáta zselej voutati. Na príliki, esi na demokrátške kandidáte (za councilmana, aldermana, constablera itd.) sesémo voutati pri prvom odeberányi, te neszmimo na drújgoga pártá balloti regisztrejra, ar esi na republikánskoga regisztrejra i na demokrátškoga kandidáta voutati, tak tiszti voutomje nevalájo.

Tou sztarejsi pörgarje zse znájo, ali tak míszlímó, ka ne de skoudilo, esi zavolo novú pörgarov, steri szo esese nej voutati, tou razloesímó. Esese ednouk szpomínámó vszákoga pörgara na regisztrácie dnéve: Szept. 1, 6 i 17.

Szmrtna neszreca vu zseleznoj fabriki

Kovács Imre 37 lejt sztar vogrin, 814 E. 5th St., kí je pod tém adreszom grocery baoto meo, ali zvon toga je vu Bethlehem Steel Co. zseleznoj fabriki túdi delao kak chipper, je preminoucsi pétek predpoudnévom med delom po groznoj szmrti vöpreminó. Eden stiri tonnov szmeten zselezen platlin je nanyega szpadno, steri ga je popolnoma razmouzszgyo. Kovács Imre je poprejkno poznáni i prijaznívi eslovek bio med vougarami i szlovcami, záto vszáki globoko zsalúje nyegovo tragédiesno mrteloszt. Pokojni je za zsebam porvgo zseno i esvetéro neodrascesene decé. Pokápanye je augusztusa 22-ga bilou z-vogrszke katholicsanzske cirkvi z-velkim tájlemányom.

Cleveland váras zse vise edno millio prebiválcov má

Zvönejsnye várase notri zraconsunavsi 1,240,457 prebiválcov má po solszkom lúdsztva csetetji

Po zadoszta zavúpnom solszkom lúdsztva csetetji je Cleveland várasa prebiválcov raesun zse preszégno eden millio. Korrektnj raesun, na kelko sacajo Clevelanda sztanegara, je 1,010,087. Lajnszko leto vu tom vrejmeni je váras esese szamo 999,957 prebiválcov meo.

Zvönejsnyi várasov sztanegara, celjoga Cuyahoga countya prebiválcov zraconsunavsi, je lúdsztva vkúpni raesun 1,240,457.

CSI PRÁVDE NEBI BILOU, DOBRO BI BILOU TRIKRÁT OZSENYE-NOMI MOZSÉVI

Samuel Bartlett trikrátnei mouzs i trikrátnei oca bi jáko blájzseno zšivo z-szvojimi troujimi zsenámi i z-petérov decouv — csi právda nebi neprijétnoszti zrokúvala.

Vu Allentowni sze je zgoudilo szledéese pripetjé: — W. F. Bower szodník bi preminoucsi eden dén vu ednom szmeesenom dugoványi mogao szoud povedati. Ali nej ga je povedao vö. Prejk je púszto tou díko i z-tém hodéese delo ednomu county bírouvi.

Vu dogotka centrumi Samuel Bartlett sztojí, steri trí zsene má, edno vu Northamptoni, drújgo vu Allentowni, tretjio vu Pottsvillei. Zdaj de bírouv mogao prevrzsti, ka od trej zseneszke stera má pravico k-Bartletta lúbézni i persze k-imányi.

Bartlett je vu zádnyi pár lejta vzeo za zsene trí zseneszke. Obprvim sze je z-pottsvillszkov zseneszkov ozseno, stera ga je z-dvougim detetom obdarúvala, potom je naszledúvala allentownszka, stera je túdi dvej deteti porodila i naszlejdnye northamptonzka, stera ga je z-ednim detetom obdarúvala.

Vu tom deli je tou nájbole esúdnó, ka szo vsze trí zseneszke gotove odpúsztti Bartletti. Nagibne szo notri privolití v-tou, ka naj szí Bartlett odeberé vö odnyí ono zseneszko, stero sesé lúbíti, ovivi dvej szta pa nagibne za szvojó deco de'ati i je gori zhrániti.

Tou bi persze trno ideálsko razlozesnye bilou, ali da pa skoda, právi Bartlett, právda nedá k-coj szvojega notri privoljenja. I zdaj do szouda vu temlici szedí, ka naj poc-áka, ka povej k-toj esúdnój zsenítvenoj szmeesenoszti neszmilena právda.

Automobilzski neszreca sztrahšno povéksávanye

Po nájzádnym vöpokázányi poprejkne zagvúsanoszti kancelaje, sze je automobilzke neszreca raesun prejk mére pozdigno vu Ameriki, vu tekájí juniusa mejszeca. Po officiálnom glásenyi vszevkúper szo 2080 lújdí bujli automobilje vu tom jedínom mejszeci, dokees je lajnszki leto rávno vu tom mejszeci "szamo 1710" áldovov bilou.

Od tej neszreca vu 1500 pripetjé je peski hodéese doszégno neszreca i od tej je vees kak 600 decé bilou: Po vöpokázányi szo vu juniusi poprejkno 60 lújdí bujli vszáki dén automobilje vu Zdrúzsni Drzsélaj, stero je bogme trno zsaloszno delo.

Ali nájésúdnéjsze je vu tom officiálnom vöpokázányi tou, ka za té vnuoge neszreca szo nej jedíno, tém vise vu nájvees pripetjé nej szamo drájverje krívi, nego "zaszpáni" pesácke, steri szo trno dosztrakrát odgovorni za neszreca. Jáko velko szkrb obrné szpomínána kancelaja na tou, ka naj bi szta risam véksa duzsnozšt bíla paziti na szvojó deco, ar nájveeskrát na vilíci spílajoucsé i nepazlívce decé razbijáštvo zrokúje podvozsénye.

STO BODE 5-GA WARDA ALDERMAN ?

Tou je ednoznamenito pítánye med 5-ga warda prebiválcami, ka sto bode odebráni za aldermana vu tom wardi, gde nájvees privandrajoucséga lúdsztva zšivé, szlovcov vougrov vu velkom raesuni. Ouzdalecs sztojí od nász, ka bi mi zsimi novinami voutajoucsé nadígáyali, ka naj szamo na tisztoğa kandidáta voutajo, steri nam nájbole imponejra. Na persounszko sztran szo nam — neguesímó od drújgoga, szamo od szamí szébe — vszi dobri lújdí, steri sze bojújejo za kandidácie gvinyane za aldermanszko esézt vu 5-om wardi, ali mí tak míszlímó, ka nam je duzsnozšt podpérati tisztoğa kandidáta, steri nájblízse sztojí k-nam na národnozšt gledoucs, ali da pa táksi kandidátov zdaj vees jeszte v-tom ednom wardi, záto pa te moremo tou poglednoti, ka steri je nájbole vrejden na nase podpéranje.

Míszlímó, ka nasi szlovcenzki citizejrani pörgarje znájo prevágati, ka steri eslovek je nájbole prípraven na tou esézt, ar moremo szí raesunati na tou, ka novú alderman naj nede grbionszki z-lúdsztvom, naj ne gyúli lúdsztva, ka bi za kaksekoli máliesko delo doszta raesunao, naj nede gízdávi, ka je on etaksi pa táksi goszpoud vu toj esézt i naj prijaznívi bode z-lúdsztvom. I vsze tou zlehka vönájdnemo, esi sze malo globse zglédnemo vu tej kandidátov preminoucsé zšasánye, i návade. Ar kí je pred ednim, ali pred trejmi, ali pred vesi mi lejtimi nazáj nej priszljúzo na tou, ka bi ga vrejdnó bilou zdaj z-voutanyom podpérati, tiszti sze zaman mujszka zdaj, pred odeberányom, okouli nász, ar tiszti nede bougsi prijátel nam vu priszesztnom vrejmeni túdi nej i vszebole nej, naj vu aldermanszki sztolec széde.

Steri sze menyé nádúva, menyé guesí, tiszti vszígdar vees dobroga vesini. Steri sze pa doszta mujszka okouli lúdsztva rávno szamo te, gda je na tou priszljéni, od tisztoğa kaj dobrogá, hasznovitoga nigdar ne esákajmo! Tou naj opázi vszáki voutajoucsé pörgar i naj nedá szvojega voutoma na lasztívno skodo nevrejdnómi esloveki.

NOUVI VOGRSZKI DRY CLEANER

Preminoucsi keden sze je oudpro vu Bethlehemu eden novú vogrszki szúhoga esisztnova biznisz, pod iménom "Sunshine Cleaners", 419 E. 4th street, pouleg Preletz H. Telsa, steroga lásztnik je M. Auslander. Prínyem pouleg nisziki cejn dobro i hitro vöobszljúszávanye dobíjo szlovceni. Z-garantejranjom oprávla szúho esisztsénye po kémiesnoj pouti z-nájbole modárnymi masínami, poprávla i pejgla zseneszke i moske gvante vszákomu na zadovolnoszt. Ono prijétnoszt túdi dá szvojim kosztimerom, ka sze po gvant domou pripela z-autojom i nazáj domou ga túdi odpela. Za gvantov fárbanya korrektno delo garantéra.

Dvakrát tak dugode vász drzsavo gvant, esi ga tam dáte pejglati, esiszttiti, poprávlati i fárbati. Probajte ednouk. Telephone 2279-R-1.

VOGRSZKE ZÁSZTAVE POSZVECSÜVANYE

Na velki sze pripravla Allentownszkoga Vogrszka Douma Drúštva zseneszki razred na poszvecsüvanye vogrszke zasztave, stero szeptembra 5-ga, na Labor Day bode obrzsávano z-velkov parádijov. Predpoudnévom ob 1/210 vöri de velko gorimasejranje z-bandov vu vogrszko r. kath. cirkve, gde Rev. Nagy László plevános ouzsvetno zsegnyajo novú vogrszko zasztavo. Po cirkvenoj ceremoniji sze sereg nazáj povrné vu Vogrszki Doum, gde velki banket bode drzsáni. Potom naszlejdíje zasztave cvekov notrikuesénye i gda sze tou szkonesá, sze zacse VELKI BAL, steri de do drújgoga dnéva gojdné trpo.

Vu Allentowni sze tak med vougarami, kak med szlovcenami moesno pripravljajo na té lejpi szvétek i vszako znamejnye na tou kázse, ka sze toga poszvecsüvanya szvétek vu vszákom táli lepou poszrecesi, ar szo Drúštva verni, trúda nepoznavsi esesztnické — med sterimi navdúseni szlovceni túdi jeszte vsze 'doprineszli, naj eden brez pásá lejpi i nepozáben dén szprávi jo za allentownszke i okroglišzke vougre i szlovcene. Zse dobro naprej szo vödzelali réden program i vu právom vrejmeni szo k-coj prijali k-agitácii, ka naj vszáki má povouli vrejmena na pripravla nye na tou szvetüvanye, ka esi bi pri níkaki kaj vmejsz prislo, naj jí neszégne nevesákano té glász, ka za pár dní táksi velki dén bode drzsáni, ali da szo pa nej znali prvle od toga i zse szo sze inam obecsali, ali szo sze nakaníli odpotívati kama, ar tákšega lípa, gda dvá szvétká vkúper szpádneta, delavszko lúdsztvo nájbole má príliki i volou potívati vu drúje várase na glédánye szvoje rodbine ali poznáncov. Allentownesarje z-gotovov pripravlenosztojov esákajo na szeptember 5-ti dén i gvúsní szmo, ka z-drújgi várasov túdi doszta gousztozov príde na poszvecsüvanye vogrszke zasztave.

K-pleszi de Varga i Várady Gyula primázov povidna velka banda obszljúszávála igrouto. Notrisztoplejnya tiket na bál 50 centov. Banketa tiket 80 centov.

Vszáki de sze veszélo esúto, kí tao veme na poszvecsüvanya szvetüvanyi, tak vu parádíji, kak na banketi i na báli.

Senzácionszki vogrszki film vu Strand Teáteri

"Te zapúsceni" Biró Lajos-a héresna dráma bode notri pokázána vu Strand teáteri zdaj vpétek aug. 26-ga Doszta vrejdnó i prelejpa spíla i ka je nájvees, dvá nájprednyejsze vu vogrszkiva kústlara spíla-ta vu glávni táljaj poiméni Schildkraut József i Lina De Putti.

Ne zamúдите poglédnoti ete prelejpi kejp, ar je vszáki tao toga kejpa vu sztáromkráji bio dolivzéti i pripoveszt je pa od edne lúbézne dráma.

Vogrszke krajíne, Duna, Tisza i Vág tekoucsé vodé, nádale Dráva Száva i drújge znamenite mejszta do sze dále videti na tom kejpi.

Ne míszlímó, ka bi bio táksi z-vogrszka országa eszi prijésvi eslovek, kí bi ete lejpi kejp nej poglédno zdaj v-pétek aug. 26-ga veesér.

NOTRI JE VADLÜVALA VMORSZTVO I DÖBOSCSINO PÜSZTILI

Za edno vmorszto, stero je pred petimi lejtimi, po lasztívnom notri vadlúvanyi edna zseneszka vcsiníla, szo. ednoga négera vmourili.

Norton, Va., aug. 24. — Vu Knoxville, Tenn. sze je edno grozno vmorszto zgoudilo. Bertie Lindsey-a, edno mládo i lejpo zseneszko je neszmileno vmouro eden nepoznáni hüdöbnýak.

Szlejdjénye szo persze vcsaszí zacsnoli ino szo konstatejrali, ka je vmorszto eden mládi néger vesino. Néger sze je zse pri dojprijányi moesno bráno prouti toj krivici. Altou je nej pomágo nika. Pred jury szo ga posztavili, steri ga je za krívca najso vu first degree-a vmorszto, na stero ga je bírouv na szmrt obszoudo.

Négera szo za krátek esasz vu lekteriskom sztouci vmourili.

Vu tom dávnó pozáblenom szenzácionszkom vmorszkom deli sze je veseraj intereszántni dogotek zgoudo, gda je pred Warren, nortonszkoga policájszkoga zapovedníka prisla edna Sadie Mendill iména zseneszka ino je ovádila, ka pred petimi lejtimi vesinyeno vmorszto je vu isztini nej néger, Maurice Mays, nego ona vesiníla. Právla je edno pout, ka szkousz pét lejt jo je dúsnavejst nej níhála na pokojí, záto je zglázila gori naszlejdnye száma szebé.

Po vadlúvanyi je z-lúbézni bojaznoszti vmourila ono zseneszko, stera je po nyénom stímanýi szpoulnó dotikanye mejla z-zsnýénim prvím mozsom. Zasiitála je nyidva na vilíci i gda szí je zse temelna szvedouszta szprávla, ednouk sze je vu moski gvant oblejka i obráz szí je notri pofárbála, ka naj za négerszkoga pojba vövídi, sla je na zseneszke prebiválsese i tam jo je z-ednim velkim nozsom zarezjala.

Policájszki zapovedník je vesaszí telefonerao vu Knoxville, odkec je té glász doubó, ka je prouti Mrs. Mendill nigdar níkesféle tozšbe nej bilou ino ar szo szpomínane tozšbe "krívca" zse obszoudili na szmrt i vmourili, vu tom dugoványi je nej nagiben vees nika drújgo esiniti.

Mrs. Mendilla szo potom na szloboscsino púsztili. Csi nejedno dobro szpádné, lehko dale zarezáva lúdsztvo... Pravica je vö bíla zadovoljena!

Automobil je vu kravo vdaró

Norristown, Pa. — Sész lújdí sze je oranilo gda je automobil, steroga je John Ryan pelao, notri vu edno na ponti bodoucsó kravo vdaró na Ridge pouti Trooper-a. Vszej sész szo vu Montgomery spítále odpelani, gde szo nyim ranne notri zavézali i domou odposzlati. Albert McCombs, je nájprvi bio kí sze je k-szpotrejtomí masíni k-coj pripelao z-szvojim masínom i ar je kmica bíla, je notri vu szpotrejti masín zavozo od steroga sze je nyegov masín gori obrno i on sze je túdi malo orano.

KELKO TÜHINCOV JE PRISLO VU AMERIKO

Vu julísi, novoga kvotnoga leta prvom mejszeci je z-Nemškoga országa prislo nájvees lújdí vu Zdrúzsene Drzséle

Z-Washingtona glászijo: — Vu julísi, novoga finansnoga leta prvom mejszeci szo szledécsi trijé országe: Nemški ország, Velka Britania i Ájriszka Szlobodna Drzséla, poszlati nájvees privandrarov vu Zdrúzsene Drzséle.

Zvönejsnyega minisztersztva notrivandranýa department je zdaj dao vö na tou gledoucs officiálno vöpokázánye. Vu naszledúvajoucsém dámo nisteri országov kvoto i prisésvi privandrarov raesun:

Ország:	Kvota:	Privandrarje:
Ausztria	785	709
Csehoszlovákia	3,073	2,783
Nemški ország	51,227	26,426
V. Britania	34,007	31,021
Vogrszki ország	473	426
Ireland	28,567	26,642
Italia	3,846	3,500
Románia	603	587
Jugoslavia	671	653

MOCSNO SZE POVNOZSÁVA SZVEJTA LÜDSZTVO

Po vözraconsunányi ednoga prestímanoga znánca letosz 20 millio lújdí vees zšivé na zémli, kak lajnszko leto.

Dr. Edward Alsworth Ross, prestímanec znánee je vu Century iména mejszecsni list eden intereszántni ártikulus píszao, vu stérom je vöpokázao, ka sze je szvejta lúdsztvo od preminoucséga leta mao z-ednim millio pomvounszalo.

Dr. Ross právi, ka je tou tákše neszmerno povnozšáványe, na stero je do eti mao nej bilou példa vu szvejta historíji.

Po vöpokázányi Dr. Rossa na vszáki dvouje szmrtno pripetjé trouje rojstvo szpádné. Cslovecsanzta vkúpni raesun je dnez 1,850,000,000. Csi de sze povnozšáványe tak nadaljávalo, te za 60 lejt nász dvakrát telko bode — i te: kak mo zsviteli?

KRAO I SZÜHI AGENT

Szühi detektiv má szloboscsino notri sztoupiti tá, kama krao neszmi sztoupiti.

Z-Chicage glászijo: — J. J. McCarthy je preminoucsi eden dén pred bírouvom protestejranje zglászo notri prouti tomi, ka szo szühi detektivje brezi warranta vdrli notri vu nyegov dom.

McCarthy, kí lekar skótszko pravico szploj dobro pozna, ar sze je z-Blackstona, skótszkoğa právdédávca, na szledéese zezávao:

"Blíszk lehko vderé vu tvoj hram, vöter lehko píse notri vu tvojo hízso, sznejg i tocsa lehko ide tá notri, ali krao brezi tvojege dovoléjnya tá notri neszmej nogá djáti."

Na stero je James R. Glass bírouv etak odgovo:

—Tou je vsze isztina, ali ka je krao prouti ednomu prohibicionszki detektiví? I McCarthy-a je bírouv szamo potom púszto na szloboscsino, gda je 1000 dollárov zagvúsenoszti doli djao.

AMERIKANSZKI Szlovenčov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editor Alex Kardos, reditel

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
Telephone 2940

NAPREJPLACSILA CEJNA: **SUBSCRIPTION RATES:**
Na cejlc leto ..... \$2.00 For one year \$2.00
V Jugoslávijo ..... \$3.00 For Jugoslavia \$3.00

Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879.

Charles Schwab i Pershing generális szta vözglászila, ka je velka do-brouta vu Ameriki.

Chicago, Ill., aug. 23. — Odloucseni szalüvajúcsi publikum, steri je tao vzeo na Elbert H. Gary ocelnoga kralá pokápányi, sze je zse razdelio i vszáki je odpotüvao vu szvoj kráj. Med tejni prestímanimi szalüvajúcsimi szta bilá tüdi Charles M. Schwab, Bethlehem Steel Co. glávni direktor i John J. Pershing generális, steriva, prve kak szta domou odísła, szta intervju dalá novinpiszá-
telom.

Obádvá szta od vérsztveni násztajov guesala navéke. Schwab je med veesim vözglászo, ka je rejtko bio v-országi tak velki prosperitás, kak zdaj i on je ogvüsani od toga, ka té prosperitás tüdi osztáne vu tom doubi. Pershing sze je pa na tou zezávao, ka na záhodi i szredíno-záhodi szo zse trno dugo nej pripouvali telko pse-nice, kak letosz.

Na novinpiszátelov szpitá-vanye je Pershing z-zadrzsáványom odgovárjao, szpominá-
vi, ka on, kí je nigdár nej bio politikus, nesese z-politicsnimi dugovánými oprávlati. Pershing je nej dávno pogledno Coolidge prezidenta ino je temelno brodo pouva sztális vu záhodni drzsélaj.

Schwab je priglaszno vö-zglászo, ka je prosperitás, do-brouta nej szamo vu ocelnoj indusztriji, nego vszepovszédi sze tou lehko vídi vu Ameriki.

Csáli májszter lehko guesá, ka je velko blájzsensztvo vu országi, ali naj bi pogledno vu edno szvojo fabriko, vu Beth-lehemi, ali vu Steeltoni, ali vu Sparaws Pointi itd. i naj bi pítao tam bojüvajúcsse, za gládno plácsu delajúcsse delavce, esí blájzseno zsviéjjo, vejm bi tiszti naci povedali nyemi. Táksi lehko guesá, ka je velki prosperitás, kak Schwab. Nyemi je tou.

Skrinya, vu steroj je meszto mrtveca palinka bíla.

New Orleans, La. — Vu tom vársi szo szprévod napra-vili i kak návadno, stirje moski szo sli pouleg mrtvecsi koul, kak sze zse sika, gda szprévod jeszte. Ali szühi detektívom sze je tou nej vidlo ino szo za probe volo dáli odpelati mrtve-cse koula. Na nájkvósse száse-noszt szo meszto skrinje 400 galonov te nájkvougse palinke najslí notri naklajeno. Vseze stiri lüdi i kocsisá szo doli príjali ino pred szoud posztá-vili.

Popolne moci szenszka,
stera k kóupánya deli razmi ali je naghána sze tiszto-ga navcsiti, sze gori vze-me.
809 E. FOURTH STREET
Bethlehem, Pa.

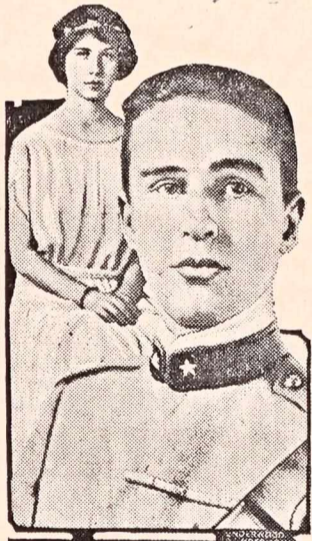
STEELTON, PA.

— Od nasega glaszitela. —

POTÜVANYE VU SZTÁ-RO DOMOVINO

Duga lejta vu Steeltoni pre-bívajúcsi John Sneff, nas szlo-
venszki dober prijátel angusz-tusa 25-ga szloboud vzenejjo od nász Steeltonszki i od vszej amerikanszki szlovenčov ino anguszta 27-ga na hajouv szé-dejjo i sze odpelajo vu sztáro domovino, Markovec, rojeni vu Búdinci. Vu etoj domovini je nyuvo vrejmen dolipriteklo, dela vees nemrejo dobiti. Blüzi edno leto szo brezi dela bili, esí glí szo vszigdár dober delavec bíli, ali zavolo poszlüh sanya szvoji "Prijátelov" szo delo tápüsztili, gde bi esese dnez lehko delati z-tisztimí vréd, steri szo zse prejk edno leto, ka szo sze vu sztári kráj odpelali, glí za táksega volo na glínom deli. Té János szo jáko dobroga szrdeá eslovek, radi szo pomogli vszákomi poznáno-mi vu vszákóm táli kak szo li mogoucsi bíli. Bíli szo tüdi ko-triga Prvoga Szlov. B. Pom. Drüstva pri 5-om fióki od za-esétka mao, radi szo delali vszigdár za drüstva naprej-idejnye, za stero je nyim lejpa hvála. Tak nyim zdaj ob príli-ki odpotüványa zselejmo vszi poprejk szrečno pout. Z-Bogom!

KRÁLESZKA HCSI ZAROCSENA

Belgiumszka hercegojca Marie Jose je viditi na tom kejpi zsnýénim zarocsnikom talianszkim hercegom z-Aosta.

FRÁSZ PÉTER

poprejkno póznáni szlovenec vász vöobszlúsi, gda pridete vu

NOLAN-CONCILIO ZSELEZNO BAOTO

Trzsimo vszefelé szemen za ogradeseke, lopate, grable i vszáko skér, stera je vu ogradeseki potrejbna. Z-sztároga krája motike itd.

— Primejrna Cejna —

NOLAN-CONCILIO ZSELEZNOJ BAOTI

232 East Third Street Bethlehem, Pa.

Charles Greenstein

5-GA WARDÁ ALDERMAN KANDIDÁT NA DEMOKRTÁTSKOJ TIKETI SZTOUPI GORI

Postüvanim szlovencom naznánye dámo, ka szo regisztrácije dnévi szeptembra 1-ga, 6-ga i 17-ga vgojčno od 7 do 9, predpoldnévom od 11 do 2 i popoldnévi od 4, čo 10-te vöre. Kí tou príliko zamüdi, tiszti nemire vortati. Nadale naznánye dámo postüvanim voutajúcsim pörgarom tou tüdi, ka naj pazko májo na tou, ka esi do na republikánskom tiketi registrejrali, te nemrejo na demokrátskom tiketi voutati, ali naou-pak. Nezamüдите regisztrácije i voutajte! Odeberimo táksega esloveka za aldermana vu 5-om wardi, kí je na tou nájböve pripravén i vrejden. Doszegamao szmo nej meli z-nasi lüjdi valon kandidáta i zasztópnička, dájmo príliko ednómi vrlomi, trejnoga mislejnya esloveki Charles Greensteini, kí sze je eti narou-do, z-nami vküjno zsvié i znamí esüti.

Gvüsni szmo, ka de szvojo szlúszbo tak posteno szpünyávao, ka esi de páli pred ednim novim odeberányom sztao ednouk, páli ga nazáj odeberéjjo, ár je vu szvojem szítiki vszigdár korrektini, duzsnoszt poznávi, réden i szvojo rejcs zdrzsécsi eslovek bio, ino od steri mao ga poznámo, je vu szkrbnom deli szpuno tá szvoje zsvilejnye.

Szlovenci! Charles Greenstein je privádjeni delavszki eslovek, kí privándrajúcssega lüdsztva zsvilejnye dobro pozna, nigdár nika ne szkoncsa prve, dokecs tiszto ne premíszli; pravice lübévsi i dober prijátel je vu vszákóm poglédi, szamo na nas haszek bode, esi nyega odeberémo za aldermana, ár tou esézt bole vugodno, posteno nisese neszpuni notri, kak on, ino tou on za velko prestíma, esi mo na nyega voutali.

Predodeberánya dén je szeptember 20, esi te z-regisztrácijov vrédi, pridte na odeberánye i nepozábté, ka Charles Greenstein na demokrátskoj tiketi sztoupí gori z-touv tiketov vze-me tao vu odeberányi.

GDA DE EXPLÓDEJ- RALO SZUNCE?

Yerkers obszervatoriuma znánci tak právjjo, ka szunca explódácia vszáki dén lehko prihája.

Chicago, Ill. aug. 24. — Brezi dojúványa, ka mi lüdjé jáko doszta míszli, szkrbí mámo. Csi nebi meli míszli, zná-bidti ka bi zsvieti zse tüdi nebi mogli.

Ka gda szpádne na nász nájkvéksa míszel, tou nevejmo. Ali jeszjetjo znánci, steri tou potrdjávjao, ka med nasimi mislejnyami ne sztojí na zá-dnyem meszti tou, stero ona bo-jazen namesztüje, ka de szun-ce ednouk explodejralo.

Ka gda de explodejralo szun-ce, tou nisese nevej esese zdaj i niti nemrejo znati. Ali mogocsnost je tü, právjjo znánci. Mogoucsse, ka szamo za vees millio lejt naszledüje tisz-ti szoudni dén, ka sze rozpou-
csi szun-ce, mogoucsse ka zse viüro.

Csi bi szun-ce vu etoj minuti explodejralo, od toga bi eslo-vesansztvo za oszem minut doubilo naznánye. Nej menyé, kak 138 vör bi trbelo k-tómi, ka vu naszledüvanyi explódá-cije szhájani gázi bi vmourili lüdsztvo.

Yenkers obszervatoriuma,

znánci naznányajo, ka szunca explodejranje sze na vszáko minuto lehko esáka, ár vszáka zvejzda szkouz more szpádno-ti té explódácie prve ali szle-di.

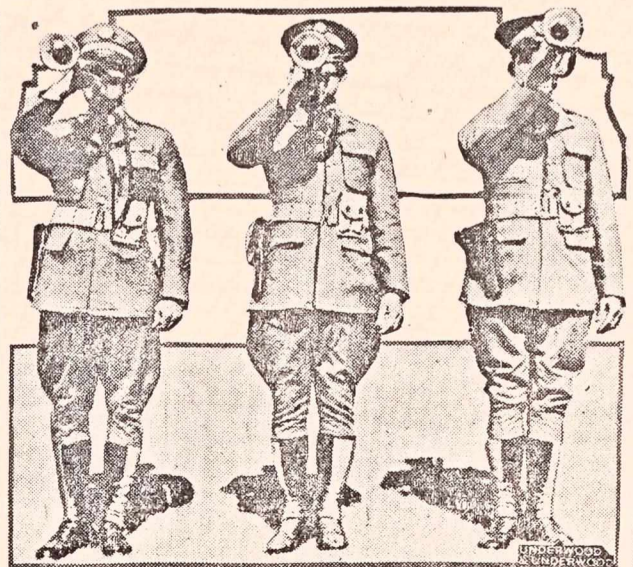
105 lejt sztaroga vogri- na mrtelnoszt

Newark, O., aug. 22. — Ja-cob Breitkopf, kí je znábidti nájsztarejsi eslovek bio vu New-warki, je preminoucsó szrejdo predpoldnévom mrou vu 105 lejt sztaroszti. Breitkopf je nej szamo nájsztarejsi, nego eden nájvisisi i nájmocsnejši eslovek bio vu vársi, sésztu fu-szov i sésztu inčov viziki je bio, 220 füntov je tezso i esese vu nájzádnym léti szvoje-ga szítka je jáko mocsen i zdrav bio.

Tou je tüdi zadoszta intere-szántno, ka je pokojni Breit-kopf vogrin bio, vogrszki zsi-dov. Pred sésztzesztimi lej-tami je priso vu Ameriko z-Bu-dapesta. Veszasi sze je vu New-warki naszelo, gde je nasztavo Breitkopf Mineral Water Com-pany-jo. Do konca szvoje-ga szítka je nej nücao ocsálov i do szlejdnje minute je protivník bio prohibiciji.

Devét vnükov i deszét vnü-kecov ga szalüje.

POJBBE KI ZA GOJDNA PREZIDENTA GOR BÜDIJO

Prezident Coolidge, vszáko gojčno more esüti tej pojbov trombitálivanye vu szvojem lejtosnom prebívális-csi. Tej szo notri vtáljeni na szlúszbo prezidenti.

VÖRJETE ALI NEJ

Glascow, Ky. — Kak odnet glászijo, "Toots" je szamo eden pesz, ali nyegov vért, Joe. Leftwich, tak míszli, ka je tou te nájesednejši pesz na szvejti.

"Toots" má edno lejpo posztelo napravleno gde szpí, szploj lejpi vankis i fájno kusz to koco, ali pred etim nisterne vecsére je nej scesse na pocsine-
idti — nego je szamo tá i nazáj hodo i lajao. Nyegov vért, je nej mogo trpeti ino je gori sztano, ka naj poglédne, ka jezste pszovi. Kak je posztelo pogledno, je tam najšao edno buhou. Tá buha je kríva bíla,

ka je "Toots" nej mogo szpati, ali kak je buha bújta bíla, tak je veszasi nazáj sou na posztelo i szlatko je szpao.

SZTRELJENI V MEXIKI

William Edgar Chapman, Amerikanszki konzul v-Po-erto, Mexiki je sztreljeni bio od ednoga mexikánera, kí je notri vu nyegov doum vtgr-no.

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlám vszeféle lekte risko delo z-garantéranym. Primeni sze dobijo nájbougsi globi v-poszvejte i szaksa lekeriska náprava, steró sze pri hrámi i biznici nüca.

ZA ODAJO

Na Hayes Streeti. Polovico od cejloga zídánoga hrama, z-vsze potrejbcsinov.

Fourth Ave. — Szamen hram z-vsze potrejbcsinov. \$7000,—

E. 3rd Streeti. — Szamen hram, z-vsze potrejbcsinov i velki funtosom.

Wyandotte Streeti. — Szamen hram, z-garázsaní E. 3rd Streeti. — Dupliski zídáni z-vsze potrejbcsinov

Webster Streeti. — Dupliski zídáni hram, meszto nazáj do alley-ja. Vszáki ..... \$5250.—

CASTELLUCI and PICCIRILLI

Real Estate & Insurance --- Notary Public
823 E. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.

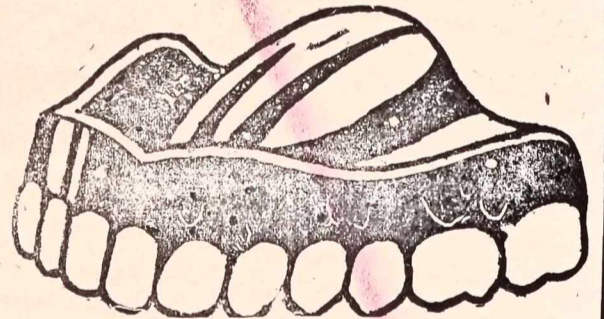
ODPREJTO VUDNÉ VNOCSI

Nemre Blouditi 50.000 Lüjdi

Vu 15 lejtaj vu nasi 15 Kancelajaj szmo meli vise 50,000

Zadovolni Páciensov

NA TÉ REKORD SZMO LEHKO GIZDÁVI

"Vital Air" je etoga hípa esüda, od 1 do 20 zobouv lehko szkübnemo brezi bolecsíne. CSI DE VÁSZ BOLELO NEPLÁCSAJTE NAM!

V-Pétek ino Szoboto

33 1/3%

PÜSCENOSZT

NA VSZEJ FOLISKI ZOBÁJ,
KORONAJ ALI BRIDGE DELI.

Prídte notri i prisparate pejneze!

VSZE DELO GARANTÉRANO 15 LEJT

Brezbolezni zobé szküblenye. Dvá Zobára.
NA KÉDNE LEHKO PLACSÜJETE

DR. GOULD

S. W. Cor. 4th & New Streets
(Vise Peoples Trust Co. Banka) Bethlehem, Pa.

Nej trbej naprej notri zglásziti, pridte gdakoli

REAL ESTATE
 HRAME, FARME, BAOTE
 LOTE KÚPIJE I ODAVA.
 Peneze szprávi na Mortgage
 csi je potrejbno.
JOSEPH BRAINER
 2336 FAIRFIELD AVE.,
 BRIDGEPORT, CONN.
 Telephone B. 1020
 —Ali pa—
ANTON TIVADAR
 223 SPRUCE STREET,
 BRIDGEPORT, CONN.
 Telephone 434

**GDA DOLI Z-CSLOVEKA
 VKRADNEJO LACSE**
 Z-New Yorka glászijo: ..
 Christopher Dondurn je trno
 trüden bio ino szi je vu new
 yorskom Central Parki na ed-
 noj sztolici dojlégao i je zász-
 pao ali za krátek casz sze je
 na tou prebúdo, ka szo ga szu-
 micske trno pikali. Szászno je
 vzeo na pamet, ka je niksi raz-
 bijászti tepes doli zsnýega
 vkradno lacse. Eden policáj je
 nyemi edno koco prineszo, z-
 sterov sze je odeno i tak je sou
 domu.

**Mrou je Amerike náj-
 sztarejsi cslovek**
 Vu Texas drszéle Lubbock
 várasí je vu preminoucsi dné-
 vaj vöpremino Kyle Mózes né-
 ger vu 122 lejt sztaroszti. Csar-
 en sztarec je 67 lejt bio robni
 szluga na ednoj juzsnoj velkoj
 farmi. 25 decé je meo, stere je
 zvön ednoga vsze prejk prezsi-
 vo.
**Lindbergh cigaretline
 kadí**
 Cincinnati, O., aug. 23. —
 Amerikanszki reklám pogan-
 esárje vu vszákóm poglédi gesé
 jo vöponücati Colonel Lind-
 bergha dobre návade, ali vu
 zádnyem pripetjelj sze je nyim
 tou nej poszrecsilo.
 Lindbergh je doszegamao
 nej kadio. Koncsimár je lüd-
 sztvó nej znalo od toga. Na tou
 je edna anti-cigaretlinov drüst
 vo goriponücalo tou príliko
 ino je reklamejrati zacsno-
 ka szamo z-oni szo lehko veli-
 ki i odloucseni, héresni lüdjé,
 steri povrzsejo kádenýé, ár ge-
 to, vídite, velki Lindbergh tüdi
 ne kadí cigaretlinov.
 Lindbergha je lekar bantü-
 vao té neprisztojní reklám, ár
 je veseraj na nyegovo cseszti-
 tev príredjenom banketi na-
 ednouk szamo naprej vzéo, eden
 cigaretlin ino ga je szkádo.
 —Nescesem— je pravo te hé-
 resen aviátor — ka bi vu vszák-
 óm bedátszto reklámi moje
 imé ponücali gori, ovak szem
 pa tüdi nigdár nikomi nej pra-
 vo, ka jasz nekadim.

Pittsburgh, Pa. i Krajína
Zavüpvnik: Markos István
 940 Vista Street, Tel. Cedar 4933-J. N. S. Pittsburgh, Pa.
**DVÁ VOZNIKA ZDRZ-
 NO ODSZKOCSENYE**
 Z-edne pennsylvaniske county
 vouze szta dvá na szmrt ob-
 szodjeniva hüdobnyáka po
 zdrznom doubi odszkocsila.
 Pittsburgh, Pa., aug. 24. —
 Z-Allegheny county temlice
 szta veseraj dvá na szmrt ob-
 szojeniva vmorca odszkocsila,
 po szenzáciönszkom doubi.
 John Vasbinder i Paul Ja-
 vorski sze píséta tiva dvá na
 szmrt obszójeniva vmorca, ste-
 riva szta z-vu sztrahotno-pri-
 poveszt sikaoucsov zdrznosz-
 jov i batrivnosztjov doprinesz-
 la szkousz pobejg.
 Odszkocsésiva hüdobnyá-
 ka szta dvá sztrázsnika za hrb-
 tom dojszrejčila. Potom sze je
 nyima poszrecsilo vövuajtí, z-
 vouze.
 Jaworski je kotriga bio tisz-
 te bande, stera je Pittsburgh
 Terminal Coal Corporácije
 eden automobil, vu sterom szo
 delavcov plácsó pelali, napád-
 nola. Automobil drájvera i plá-
 cse májsztra szo banditje vmou
 rili.
 Jaworski i Vasbinder szta
 doszegamao po neznámóm dou-
 bi revolvero szpravila i tak ob-
 orozseniva szta sze notriposz-
 tavila vu temlice kancelajó,
 gde je tisztoaga hípa szamo
 knigszpelávec bio notri. Toga
 szta priszílila, ka naj nyima
 prejk dá klücs od velki vrát.
 Pred vrátami szta sze dvá
 sztrázsnika zdrzsávala, nyid-
 va szta v-hrbet sztrejlila, po-
 tom szta odklenola vráta i le-
 pou mirovno szta vöodísila.
 Zdaj nyidva isesejo vsze-
 povszédi i velke summe szo vö
 navrgli za tisztoaga, sto nyidva
 naprejposztávi zsvíva ali mrt-
 viva.

NATIONAL BANK OF AMERICA
 709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.
 Safe Deposit Box-e sze dobijo z-Arende
 4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

BRIDGEPORTSZKIM SZLOVENOM!
 Gdakoli te potrebüvali kaksekoli POHISTVO,
 nezpozábte sze z-vasega prijátela
BREIMER SÁMUEL - a
 336 Hancock Ave. Bridgeport, Conn.
 Trno rad vam dam pohistvo
 na doli placsványe tüdi.

Telephone Cedar 9163
JOE'S HOTEL
 Primeni dobíte vszigidár vszefelé dobro jejsztvino
 ino pítvino. Tüdi lejde hízse mam za vödati
 Gda te na tou potrejbni pridte k-meni i jasz vász
 posteno vöobszlüzsím.
JOSEPH GOJTAN, lasztník.
 817 Chestnut Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone 1542
Zdaj Je Vrejmen
 rávno prípravno i cejne szo niszike csi zdaj zapovete
K R I Z S
 delanye za vase pokojne i prinasz tou nájbugse delo
 lehko dobíte, ár nájmodernejse mámo notri szprá-
 leno naso delavnico.
P. C. WEIL I SIN
 222 W. UNION STREET, BETHLEHEM, PA.

JOHN WALLETZ
 810 CHESTNUT ST.
 N. S. PITTSBURGH, PA
SZLOVENSZKI MESZAR
 Frisko i Okajeno Meszou
 vu vszákóm vrejmeni
 lehko küpíte.
 Tüdi vsze groszszsko blágo

Nazánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno
 na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj
 bole postenejse vö obszlüzsényf
JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.
 711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!
**GDA DE VAM POTREJBCSINA NA
 POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE**
 pridte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak
 zblágom tak z-cejnov
HARRY KRUPP
 843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
 Phone Cedar: 5752-W
 Vszeféle Rádío-je prinesz dobíte za nisziko cejno.

Regisztrérán Plumberje
 Telefonje { 591
 1032-J
 2451-R
THOS. B. BRIODY, Jr.
Plumbing & Heating
 324 TAYLOR STREET, BETHLEHEM, PA.
 Trno sze nam dopádne ka mámo zadovolne kosz-
 timere, tej szo nasi nájbugsi glasüvajúcsi.
 Nase delo i blágo je popolnoma Garantérano.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu
S. MALLIN Vörarszko bauto.
 729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

Vu mészecsnoj hizsi szta sze sztisznola z
 szinom, stere árendo je z-iglov mogla priszkr-
 beti. Pero je tüdi zbozsna skér za krüh iszka-
 nye, kapa escse igla. Igla vu tóm táli, peri léko
 goszpá gucsi....
 Po szziromaskom szta sze tá kucsárla, ali
 né brezi vsze radoszti záto, náimre zszenszka
 né; mózs nyé je escse zsvívo, lehko ga je po
 szvojoj völi odürjávala; pri szebi je méla ed-
 noga sziná, steri je celó nyéni bio, i lehko ga
 je lübila, na kelko sze nyé je vidilo. Lübila je
 lehko escse i toga ovoga, csi nyé je glih bár
 szamo vszáke kvatre píszao edno-edno pís-
 mo. Glédat jo je né meo cajta pridti. Zsivo je
 veszélo, goszpodicsinam dvoro, razveszeljá-
 vao sze je i dugé rédo.
 Za steroga volo je bogme dosztrakrát qb-
 lacsína obszéla sziróte materé obráz i brit-
 koszti szkuze zbüdí vu ocsáj nyéni.
 —Osztváleniva sztojiva moj szin, od vszé
 osztváleniva. Pali je vecs tüdi né nájni. Niko-
 ga nemava na etom szvéti.
 Bogme je tak biló, z-ovoga szvéta je trbe-
 lo nikákomi pridti, naj nyidva vözmore. Na
 eden dén szo preminócséga Gál Mátyása bü-
 dinszkoga csizmára testamális precteli gori
 pred büdinszkim tanácsom, z-steroga sze je
 vö szkázalo, ka je té posteni mester dvészto
 jezero rahnski vrédnoszti nihao Gál Petra

Dományi za dományega, podpérajte nase novime!
 cséri Kataléni, csi tak, ka je escse v-zsítki.
 (Bóg drági kelko párov csrévlov je mogao on
 zasiti vu szvojem zsítki, dokecs je tó velko
 summo vküper szpravo).
 No zdaj sze je pá razvédrilo Majornoky-
 ovim szinom! Gyüri je tam povrgao sztároga
 principálisa, Pali goszpodics je tüdi preci meo
 cajt mater poglédnöti. Ali rávno v-tom hípi,
 gda je eti gorizislo vu zlátoj parádii szveklo
 szunce, rávno te je tam prék doli zaislo. Ma-
 jornoky Ferenc je dolizavértívao, nanikoj ga
 je szpravilo követsztvo. Hja lüdsztva vernosz
 velki zsalódec má. Zdaj, ka je vecs né dóbo
 mandátuma, je prisziljeni bio v-szlüzsbo sztó-
 piti. Za szolgabiróva je prisao (szreca, ka je
 escse tó dóbo) i vszigidár sze je globse i glob-
 se pográzdszsaó vu uszrávcov dúgov válovje.
 Majornokyov kasteo ino imánye je na kucsá-
 vecsi (licitácií odáno).
 Tó je zdaj pacs jáko prav prislo, nasoj
 vbógoj, po razpítányi bodócsój vdovici. Kakse
 zadomesztsáványe bode tó zdaj: vö je dála
 tüdi preci zapóved:
 —Szedi Gyüri na kóla, i niti nesztani do
 Majornoka. Doj küjpi kelko koli de kostao.
 Majornoky Ferenc je zse né meo nika, ali
 záto je goszpód bio i pa escse, kak velki gosz-
 pód! Gyüri je rávno prék po nyegovoj krajíni
 potüvao na majornoksznyo licitáció i v-ednoj

Telefon Cedar 9529
 Vszigdár dobro i rédno bodete vöobszlüzséni, csi
 pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou náj-
 boukso blágo za nájrednejso cejno.
Horvatski i Szlovenszki Hotel
 Matt. J. Bestic, lasztník
 834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Nouve Moude Lejtno Blágo
 Nase LEJTNO blágo szmo zse notri doubili.
 Za moske i pojbe Gvant je krédi i csáka na vász
 gda pridete ino ga poglédnete.
MOSKI GVANTI
POJBOV GVANTI
KOLAPOSJE
HOLSZTIKJE
SZRAKICE
 Dájte nam príliko naj vász lehko vöobszlüzsávamo.
Joseph Patz
 "MOSKOV i POJBOV BAOTA"
 829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
 Prineszte eto glasenyé notri knám i
 dobíte dupliske Trading Stempline